

Datum
2023-12-04

Diarienummer
KS-2023/2668.121

Handläggare
Fredrik Zethraeus
Fredrik.Zethraeus@huddinge.se

Valnämnden

Valsedlarnas ordning i valsedelställen i röstningslokaler och vallokaler samt kontroll av dessa vid valet till Europaparlamentet 2024

Förslag till beslut

Valnämndens beslut

1. Valsedlarnas ordning i valsedelställen i röstningslokaler och vallokaler vid valet till Europaparlamentet 2024 i enlighet med bilaga 1 godkänns.
2. Röstmottagarna i röstningslokal och vallokal ska minst två gånger i timmen, om det är möjligt med hänsyn till antalet väljare i lokalen, se över ordningen i valsedelställen och samtidigt notera det i en logg.

Sammanfattning

Enligt 8 kap. 2 § vallagen (2005:837) ska valsedlar i röstningslokaler och vallokaler presenteras på ett likformigt sätt. Valkansliet har därför tagit fram ett förslag på hur valsedlarna ska presenteras som baseras på den ordning Huddinge kommun hade i samband med valet till Europaparlamentet 2019.

I och med det utökade kravet på valhemlighet vid valsedelställen föreslås att röstmottagarna minst två gånger i timmen, om det är möjligt med hänsyn till antalet väljare i lokalen, se över ordningen i valsedelställen och samtidigt notera det i en logg.

Beskrivning av ärendet

Enligt 8 kap. 2 § vallagen (2005: 837) ska valsedlar i röstningslokaler och vallokaler presenteras på ett likformigt sätt. I anslutning till ett röstmottagningsställe ska det ordnas en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut och där väljarna var för sig kan ta sina valsedlar utan insyn. Om en sådan plats inte kan anordnas i anslutning till röstmottagningsstället får den i stället ordnas inne i lokalen.

Vid valet till Europaparlamentet ska väljaren, utöver tillgång till blanka valsedlar, även ha tillgång till valsedlar med parti- och valbeteckning för val till Europaparlamentet för varje parti som vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet eller

valsedlar med parti- och valbeteckning samt uppgifter om kandidater om ett sådant parti deltar med endast en valsedel (namnvalsedel).

Valmyndigheten skriver i sin handbok inför valet till Europaparlamentet på sidan 54 angående partierna som har fått mer än 1 procent av rösterna vid något av de två senaste valen: ”Om partiet endast har en kandidatlista trycker Valmyndigheten denna namnvalsedel och distribuerar dessa till kommunerna som sedan ansvarar för att lägga ut dem. Om partiet mot förmodan skulle vilja ha två eller fler kandidatlistor (dvs. flera olika namnvalsedlar) så trycker Valmyndigheten istället upp partivalsedlar, distribuerar dessa till kommunerna som sedan ansvarar för att lägga ut dem. I ett sådant fall skulle partiet själva ansvara för att distribuera sina namnvalsedlar.”.

Följande partier har vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet fått mer än 1 procent av rösterna:

- Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Feministiskt Initiativ
- Kristdemokraterna
- Liberalerna (tidigare Folkpartiet)
- Miljöpartiet de gröna
- Moderaterna
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet

Endast partier som har anmält till den centrala valmyndigheten att de vill delta i valet till Europaparlamentet har rätt att få lägga ut sina valsedlar i röstnings- och vallokal. Detta gäller även för partier som faller under 1-procentsregeln (redovisade ovan). En anmälan ska ske till den centrala valmyndigheten senast 30 dagar före valdagen.

Förvaltningens synpunkter

Baserat på 8 kap. 2 § vallagens krav på likformighet avseende valsedlarna har valkansliet tagit fram ett förslag på hur valsedlarna ska presenteras för väljarna i röstnings- och vallokalerna. Förslaget baseras på den ordning Huddinge kommun hade i samband med valet till Europaparlamentet 2019. Ett valsedelställ består av tre kolumner och förslaget är att placera valsedlarna enligt följande (se även bilaga), räknat från vänster till höger:

I **kolumn 1** placeras valsedlarna för de partier som faller inom 1-procentsregeln, det vill säga ett parti som har fått fler än 1 procent vid något av de två senaste valet till Europaparlamentet. Valsedlarna placeras i bokstavsordning, A-Ö, uppifrån och ned i valsedelställen. Först ut är Arbetarepartiet-Socialdemokraterna, därefter Centerpartiet, osv. i en fallande ordning. Längst ned i kolumn 1 placeras blanka valsedlar.

Kolumn 2 och 3 ska användas för övriga partier som har anmält deltagande i valet. Dessa partier ska placeras i bokstavsordning, A-Ö, uppifrån och ned i fallande ordning. Det är röstmottagarna i röstningslokalen och vallokalen som ansvarar för att hålla ordning bland valsedlarna och att dessa rutiner följs. Röstmottagarna börjar med att fylla på valsedlarna i kolumn 2 och i ordningen redovisad ovan. Därefter fyller man på kolumn 3.

Om kolumnerna 2 och 3 i valsedelstället inte räcker till ska röstmottagarna ta fram ytterligare ett valsedelställe och där fylla på med partier som har anmält deltagande i valet. I det fall ett ytterligare valsedelställe ska användas är det viktigt att röstmottagarna fyller på i samma ordning som för kolumnerna 2 och 3, det vill säga att valsedlarna placeras i bokstavsordning, A-Ö, uppifrån och ned i fallande ordning. Det kan innebära ett visst merarbete för röstmottagarna men innebär en tydlighet gentemot väljarna och att partierna behandlas enhetligt.

Röstmottagarna ansvarar för att det är ordning bland valsedlarna, både de valsedlar som röstmottagarna är skyldiga att lägga ut och de valsedlar som partierna själva lämnar till röstning- och vallokalen. Det är röstmottagarnas uppgift att placera ut valsedlarna i ställen, inte partifunktionärernas. Röstmottagarna ska inte heller placera ut alla valsedlar på en gång utan ska fylla på i valsedelställen vartefter.

Har partiet inte anmält att partiet vill delta i valet ska röstmottagare neka partiet att lägga ut sina valsedlar.

I och med det utökade kravet på valhemlighet avskärmas idag valsedelställen vilket innebär ett utökat krav på röstmottagarna att hålla ordning så att valsedlar inte försvinner eller har placerats om i valsedelstället. Valkansliet föreslår därför att röstmottagarna minst två gånger i timmen, om det är möjligt med hänsyn till antalet väljare i lokalen, se över ordningen i valsedelställen och samtidigt notera det i en logg.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Beslutet medför inte några ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Vilhelmina Granfalk
Tf. Administrativ chef

Amanda Galfi Björkman
Projektledare

Bilagor

Bilaga 1. Valsedlarnas ordning i valsedelsställena i röstningslokaler och vallokaler vid valet till Europaparlamentet 2024

Beslutet ska skickas till

Partierna i Huddinge kommun
Valkansliet